

WAAROM SPREIDT DE AALSCHOLVER ZIJN VLEUGELS?

Misschien herinnert U zich mijn notitie over de Aalscholver (*Phalacrocorax carbo*) in het december-nummer van 1970. Daar haakte ik in op een eerder geplaatste notitie van J.v.d.Geld, die zich afvroeg hoe een Aalscholver zijn vleugels moet drogen bij regenachtig weer.

Naar aanleiding van hetgeen ik in de "Spectrum Dieren-encyclopedie" had gelezen, schreef ik mijn notitie. In deze encyclopedie staat nl. dat de Aalscholver zijn vleugels niet spreidt om ze te drogen, maar om afstand te bewaren met zijn soortgenoten. Dr. Hillenius, eindredakteur van de encyclopedie, wees mij erop, dat het hier de Nederlandse vertaling van "Purnell's Encyclopedia of Animal Life" betref, welke onder redactie van Dr. Maurice Burton staat.

Ik heb Dr. Burton gevraagd hoe het nu eigenlijk zit met de Aalscholvers. In zijn antwoord schreef hij mij, dat het nog nooit is bewezen, dat Aalscholvers hun vleugels moeten drogen. Het is alleen maar een algemeen aanvaarde gedachte.

Dr. Burton stuurde ook nog een kopie van een artikel uit "The Illustrated London News" van 26 november 1955, waarin hij verslag heeft uitgebracht van de door hem verrichte onderzoeken.

In dit artikel schrijft Dr. Maurice Burton dat het uitspreiden van de vleugels zoveel lijkt op het uithangen van de was, dat men algemeen is gaan denken, dat de Aalscholver zijn veren zou moeten drogen nadat hij uit het water komt. Dr. Burton bestrijdt deze stelling. Hij zegt dat Aalscholvers zich soms door een golf op een rots laten zetten, waarna ze de vleugels niet spreiden, terwijl andere na een langere vlucht van hun viswater aan land gaan en vrijwel direct de vleugels spreiden. Als de veren van de Aalscholver niet waterafstotend zouden zijn, en de veren dus gedroogd zouden moeten worden, dan zou dit al tijdens het vliegen gebeurd moeten zijn. Waarom dan nog de vleugels spreiden?

Ook Aalscholvers, die in dierentuinen worden gehouden, spreiden na de maaltijd dikwijls hun vleugels, hoewel ze het voedsel uit de hand van de verzorger hebben gekregen en derhalve geheel niet in het water zijn geweest.

Dr. Maurice Burton stelt, dat Aalscholvers hun vleugels spreiden om een onderlinge afstand tussen de soortgenoten te krijgen. Dit leidt hij af uit waarnemingen, die hij heeft gedaan bij een rots, waarop een dozijn Aalscholvers roestten. Toen hij de waarnemingen begon, waren er enkele afwezig. Dr. Burton bleef wachten tot de vogels terugkeerden. Twee kwamen er vrijwel gelijktijdig terug. De eerste, A, begon na enige seconden uitgebreid toilet te maken. De tweede, B, ging vlak bij een andere Aalscholver zitten en spreidde meteen zijn vleugels met de klaarblijkelijke bedoeling hem iets te laten opschikken. Daarna duwde B met de snavel A een stukje opzij.

Enige tijd later wandelde B over de vlakke rots naar C en spreidde opnieuw zijn vleugels en C schikte iets op.

Dr. Maurice Burton vermeldt, dat alle Aalscholvers op de rots naderhand vrijwel onbeweeglijk op bijna exact gelijke afstanden van elkaar zaten, nl. op een afstand, gelijk aan één vleugelspanwijdte!

Ook werd waargenomen, dat Aalscholvers in het water soms op eend-achtige manier (staartzit) de veren uitschudden.

E.P.Klomp

DE AVIFAUNA VAN MIDDEN - NEDERLAND

Na ruim vijf jaar literatuur naslaan, dagboeken en jacht-registers uitwerken en inventariseren, is het eindelijk zover.

Het manuscript van het boek "De Avifauna van Midden-Nederland" ligt bij de drukker, die hard werkt om het boek tussen Sinterklaas en Kerstmis in de winkels te krijgen.

In het ongeveer 540 pagina's tellende boek worden alle in Midden-Nederland waargenomen vogelsoorten beschreven. Van de meeste broedvogels zijn verspreidingskaarten opgenomen, waarvan het voorkomen en de dichtheden van de soort kan worden afgelezen in de verschillende delen van Midden-Nederland; enkele kaarten zijn in kleur opgenomen. Bovendien staan door het boek verspreid de vogelfoto's.

Prof. K.H. Voous schreef het voorwoord.

De drukker roemde de kwaliteit van de verspreidingskaarten.

De uitgever denkt erover, de Avifauna zowel in paperback als ingebonden uit te brengen.

De juiste prijs is nog niet bekend; als richtprijs wordt voorlopig respectievelijk f. 40,-- en f. 46,-- aangehouden.

Ongezien zijn reeds duizend exemplaren verkocht.

Het bestuur van onze Vogelwerkgroep wil ieder lid in de gelegenheid stellen dit unieke werk te kopen en gaat proberen voor de leden een aantrekkelijke korting op het boek te krijgen.

Voordat zij dit kan doen, moet eerst bekend zijn, hoe groot het aantal leden is, dat het boek wenst te bestellen.

Hiervoor kunnen de leden zich opgeven bij:

D.A. Jonkers
Engelsjan 21
Laren - nh.(tel. 02153 - 7256)